

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Galasi ni

Ere ye ti m_{ədəm}ki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Galasi ni

Maslaṅa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimi gayaṅ a : àbèki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Leli mèsər sarta ya àbèki wakita ni do, mèsər mèlaṅ ya àbèki ni do daya. Àbiki ti ana ndam Galasi : Galasi ti kəsà do ; haɗ kà gəvay ga Azi (a vad ya kani Azi akaba Galasi ti təbu ka haɗ Tūrki). Kəsà Ikoniyum, Listir akaba Derbi ti ka haɗ Galasi ; ka ya ti Pol òru e mirkwi gayaṅ ye enjenjeni ni ti àhia ma ge Melefit ana ndam ga kəsà nday nana (Təwi 14). Pol àbiki wakita hini ana ndam Galasi ya ti tэгəskabá ma ga Yezu ya àhi ana tay na.

Àbèki wakita ti adaba mis ndahaṅ e kidiṅ ga ndam ga Yezu ya ka haɗ Galasi ni bu ni tədəm ahàr àdəm ndam ga Yezu tэгəskabu Divi ge Melefit ya Məwiz àbèki ni dek : ahar gəɗakani tədəm si ndam ga Yezu dek tēkeley kɔɗi kwa (6.12). Pakama gatay ya tədəm ni àzumia bəruv ana Pol a dal-dal, nahkay àbiki wakita hini ana ndam Galasi dek ga məhiani ana tay təfəki ṅgasa ke mis ge mekeley kɔɗi ba ; tamal maslaṅa awayay egi mis ge Melefit àna mekeley kɔɗi ni ti, Krist àjənaki naṅ va do (5.2).

Pol ànjèki ka pakama gayaṅ, àdəm naṅ zal asak ga Yezu edeɗiṅ : àfiyu Pol e təwi gayaṅ ni vu ti Melefit ; ndam asak ga Yezu ndahaṅ ni tэгəskabá Pol a, tədəm ma gayaṅ ya àhi ana mis ni ti ma ge Melefit edeɗiṅ. Pol àdəm zlam ya ti àcahi ana mis ni ti Melefit Melefiteni àhi, do ni ti mis àhi do (1-2).

Pol àdòm ka ya ti ndam Galasi tægəskabu ma ge Melefit enji ni ti tìgia bəza ge Melefit a. Tægəskabu, tìgi bəza ge Melefit ti azuhva tawi ga Məsuf ge Melefit, do ni ti azuhva Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni do. Àhi ana tay nihi ti kəmbərəjum Məsuf ge Melefit, kəgəsumkabu Divi ge Məwiz ni ciliŋ ti kamam ? Nday ya ti tægəskabu Divi gani ciliŋ, təmbərəj Məsuf ge Melefit ni ti nday evidi, nday bəza ge Melefit va do (3–4).

Ke mendeveriŋ ga wakita ni àhi ana ndam Galasi si tənjuhəd àna njədə ga Məsuf ge Melefit kwa. Tamal maslaŋa agəskabu njədə ga Məsuf ge Melefit ya avi ni ti, esliki məmbərəj zlam magudarani dek ; do ni ti Divi ge Məwiz ciliŋ ni ti àjənaki naŋ do. Tamal maslaŋa àgəskabá Krist a ti, maslaŋa nani ègia mis məwena : zlam ndahaŋ ni dek tìsli araŋa do (5–6).

Sa ga Pol

¹ Nəbəki wakita hini ti nu Pol, nu zal asak ga Yezu. Àslərbiyu nu ti mis hihirikenì do. Təvu njədə gani ti mis do ; təvu njədə gani ti ata Yezu *Krist nday ata Bəŋ geli Melefit, naŋ ti àhəŋgaraba Yezu e kisim ba. ² Nu Pol nəgri sa ana kuli, lekulum ya ti kəfumki ahàr ka Yezu, kàbum *kacakalumvu a kəsa gərgərani bu ka həd Galasi ni. Bəza ga məŋ geli ya məbu akaba tay ni tægria sa ana kuli a daya.

³ Bəŋ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tægri sulum gatay ana kuli, təgray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani ti. ⁴ Krist ti àgəskabá ti təkad naŋ azuhva zlam magudarani geli, ga məhəlabə leli a duniya hini magədavani ni ba. Krist àgray nahkay ti ka mawayay ga Bəŋ geli Melefit. ⁵ Melefit ti məzləbum naŋ ga kaŋgay-kaŋgayani. Aya nahkay !

Ma Məweni Sulumani ti bəlaŋ huya, nahəŋ àbi

⁶ Ere ye ti kègrum ni ti àgrua ejep a dal-dal, adaba nàhi ana ahàr kègrum zlam akada nani do. Melefit àzala kùli azuhva sulum ge *Krist ya àgri ana kùli na. Ay ti lekulàm kàmbrəŋuma Melefit ke wecewecena ; kàbum kədəbum ma məweni nahaŋ sawaŋ ti ahəmamam ? ⁷ *Ma Məweni Sulumani nahaŋ ti àbi, si goro ya nàhi ana kùli ni ciliŋ. Ay mis ndahaŋ tàbu tiwisirikaba ahàr ana kùli a, tawayay tambatkaba Ma Məweni Sulumani ge Krist na. ⁸ Leli məhia Ma Məweni Sulumani ana kùli a ; tamal maslaŋa ahi ma nahaŋ ana kùli gərgəri akaba ma ya məhi ana kùli ni ti Melefit mətikwesla maslaŋa gana. Ku leli leleni, ku *məslər ge Melefit àsləkabiya e melefit ba ahi ma gani ana kùli nəngu ni, Melefit mətikwesla naŋ a. ⁹ Leli məhia ana kùli a, nihi day nəhi ana kùli keti : Tamal maslaŋa ahi ma məweni nahaŋ ana kùli gərgəri akaba ma ya ti kəgəsumkabu ni ti Melefit mətikwesla maslaŋa gana.

¹⁰ Nəhi ana kùli nahkay ti kəhumi ana ahàr nawayay ti mis tàzləbay nu waw ? Aha, nahkay do ! Bay ya ti nawayay màzləbay nu ni ti Melefit. Kəhumi ana ahàr nawayay ti pakama goro mâbəlafəŋ kè mis aw ? Aha, nahkay do ! Kekileŋa tamal nawayay pakama goro mâbəlafəŋ kè mis keti ti akal nu bay məgri təwi ana Krist va do.

Pakama ga Pol ya ahəŋgri ana mis ni ti Yezu Krist àhi àna ahàr gayaŋ

¹¹ Bəza ga mmawa, nəhi ana kùli nahəma, *Ma Məweni Sulumani ya nəbu nəhi ana kùli ni ti ma ge mis hihirikeni do. ¹² Mis hihirikeni àhu ma gani do, mis hihirikeni àcahu ma gani do daya. Àdəfuaba ma gana ti Yezu *Krist àna ahàr gayaŋ.

¹³ Zlam ya ti nəgray ahaslani ka ya ti nadəbay Melefit akada ga ndam *Zəde ni ti kicəma àndava. Ka sarta gani nani ti nəgria daliya ana ndam ge Melefit àsabay, nəwaya

mijiŋ tay a. ¹⁴ E kiđiŋ ga məndalala goro bu e jiba goro bu ni ti nàdəba divi ga ndam goro ndam Zude na, nətama nday ndahaŋ na ahar gəɗakana. Nəwaya maɗəbay divi ga ata bəŋ goro na dal-dal àsaɓay.

¹⁵ Ay kwa ka ya ti nu a huɗ ga mmawa bu ni ti Melefit àdaba nu a. Àgru sulum gayaŋ, àzalay nu ga məgri təwi. Sarta gayaŋ àra ènjia ti ¹⁶ àŋgazlu Wur gayaŋ ti nəsər Wur ni, ti nàzlapaki ka Wur ni, nəhi ma gani ana mis ya nday ndam Zude do ni. Ka sarta gani nani ti nìhindifiŋa ma kè mis hihirikena ndo. ¹⁷ A Zeruzalem day nòru ga məməŋjiyu ndam ya ti tigi ndam *asak ga Yezu enji goro ni ndo. Nòru suwwa ka haɗ Arabi sawaŋ. Kələŋ gani nàŋga a Damas a. ¹⁸ Vi mahkər kələŋ gani day kwa ti nòru a Zeruzalem ti nəsər Piyer. Mənjəhadkabu vad kru mahar zlam ciliŋ. ¹⁹ Eslini ti nipi zal asak nahaŋ ndo, nipi ti Zek wur ga məŋ ga Bay geli ni ciliŋ. ²⁰ Kè meleher ge Melefit, ma goro ya nəbəki ni ti ma ge jiri, nəsəkad malfada do.

²¹ Kələŋ gani nàsləka, nòru ka haɗ Siri akaba ka haɗ Silisi. ²² Ka sarta gani nani ti ndam ge Krist ya *təcakalavu ka haɗ *Zude ni tipi nu ɗay-ɗay faŋ ndo. ²³ Tìcia ma ge mis ya tədəmku na ciliŋ ; mis ni tədəm : « Maslaŋa ya ti àgri daliya ana leli ahaslani, àcafəŋa leli ga məhi ma ga məfəki ahər ke Krist ana mis a ni, nihi ti ègia naŋ naŋani àna ahər gayaŋ naŋ àbu ahi ma gani nani ana mis. » ²⁴ Tàra tìcia nahkay ti tàzłəbay Melefit azuhva nu.

2

Pol akaba ndam asak ga Yezu ndahaŋ ni

¹ Vi kru mahar faɗ ka ahər gani nahəma, mòru a Zeruzalem ata Barnabas. Ka ya ti mòru ni ti nàza Tit a ju. ² Nòru eslini ti adaba *Məsuf ge Melefit àhu ru. Nòru nìnjua ti məcakalavu akaba gəɗákani gatay ka ahər geli. Mərə məcakalava ti nàŋgahadiaba *Ma Məweni Sulumani

ya nəhi ana nday ya ndam *Zude do na ana tay a. Nəhi ana ahər bi atəďəm tawi goro ya nəgray ahaslani ni akaba tawi goro ya nəbu ngray nihi ni zlam masakani. ³ Ay təďəm nahkay ndo. Ku Tit naŋ zal Gres ni day təfəki ŋgasa ge *mekeley kudi akada ya abu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ndo. ⁴ Təzlapaki ke mekeley kudi ti adaba mis ndahaŋ təbu tasəkad malfada, təďəm tadəbay Yezu. Nday gani ti təhurkiviyu ke leli akal-akal, tawayay tacalki leli ndam ga Yezu *Krist ni ka zlam magudarani adaba məďəbay *Divi ge Melefit ya Məwiz əbəkni ni va do. Nday tawayay ti məďəbay Divi gani, mīgi evidi gani keti. ⁵ Nday gani nani ti məgəsiki pakama gatay ni ana tay ku gəzit ndo simiteni. Adaba Ma Məweni Sulumani ya məhi ana kuli ni ti ma ge jiri ; nahkay mawayay ti təgudarikaba ma gana ana kuli a ba.

⁶ Ay nday ya ti ndam geli a Zeruzalem ni təďəm nday gəďəkani ni ticia ma goro na. Ku tamal nday gəďəkani, ku tamal nday gəďəkani do nəŋgu ni araŋa gani goro do, adaba Melefit ti əməŋjaləŋ ke mis akada ge mis hihirikeni ni do. Nday gani təra ticia ma goro na ti təhu : « Ma Məweni Sulumani ya kəhi ana mis ni ti əbəlay, kəďəmkiviyu ma nahəŋ ba. » ⁷ Təďəm nahkay ti adaba təsəra Melefit adaba nu ga məhi Ma Məweni Sulumani ana ndam ya nday ndam Zude do, təkəley kudi do na, akada ya adaba Piyer ga məhi Ma Məweni Sulumani ana ndam Zude, nday ya ti tekeley kudi na. ⁸ Yezu avia njeďa ana Piyer ge mīgi zal asak gayaŋ e kidiŋ ga ndam Zude ba ; avu njeďa ge mīgi zal asak gayaŋ e kidiŋ ga ndam ya nday ndam Zude do ni bu ni day naŋ gani. ⁹ Nahkay ata Zek, Piyer akaba Zeŋ, nday ya ti ndam Zeruzalem təďəm nday akada medikedik gatay ni, təgəskabá ga Yezu ya agru sulum gayaŋ ga məgri tawi na, mək təgəsəŋa ahar kə leli akaba Barnabas a ga məďəfəkiani mīgia leli dekeni ka ahar

bəlaŋ : leli ti magray tawi e kidiŋ ga ndam ya ti nday ndam Zude do ni bu, nday ti ni tagray tawi e kidiŋ ga ndam Zude bu. ¹⁰ Ay ti tahi ana leli mājənaki ndam gatay ya talagani ni ciliŋ, do ni ti tahi kivu ma nahaŋ ana leli ndo. Ma gatay hini ya tahi ana leli ni ti nu day anuviyu a ahàr bu, nawayaya magrana akada nana.

Ata Pol nday ata Piyer tagray gejewi a Antiyos

¹¹ Ay ka ya ti Piyer àra afa goro a Antiyos a ni ti nələgia kè meleher ge mis a, adaba àgudara zlam a : ¹² ka ya ti enjia afa geli a ni ti naŋ àbu azum zlam akaba nday ya ti ndam *Zude do ni. Ay kələŋ gani Zek àslərbiyu ndam Zude ndahaŋ. Nday nakəŋ tàra tinjia nahəma, Piyer nakəŋ àgrafəŋa aŋwaz kà tay a, nahkay àsləkafəŋa kà ndam ya ti nday ndam Zude do, təbu təzum zlam akaba tay na, àwayay ti tīpi naŋ akaba tay do. ¹³ Ndam Zude ndahaŋ ni day təgray akada ge Piyer ni, təbu tajalay ahàr cū cū. Barnabas àra epia nahkay ti ku naŋ day àgray akada ga nday ndahaŋ ni bilegeni ; àwayay ti ndam Zude ni təsər naŋ àmbrəŋa divi gatay na do. ¹⁴ Ka ya ti nipi ti nday nakəŋ tādəbay divi ga *Ma Məweni Sulumani àna jiri gani va do ni ti nəhi ma ana Piyer kè meleher ge mis dek. Nəhi ahkado : « Nak zal Zude tekefi kànjəhad akada ga ndam Zude ni do, kanjəhad akada ga nday ya ti nday ndam Zude do ni. Ay ti kəhi ana ndam ya ti nday ndam Zude do ni, tənəhad akada ga ndam Zude ni ti àgravu ahəmamam ? »

Melefit àdəm leli ndam jireni ti azuhva məfəki ahàr geli ka Yezu ni ciliŋ

¹⁵ Leli ti ndam *Zude edediŋ adaba ata bəŋ geli ndam Zude ; leli ndam jiba ndahaŋ ya təzalay tay ndam magudar zlam ni do. ¹⁶ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, leli məsəra tawi ga ndam ya tādəbay *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ti, maslaŋa àbi ya ti Melefit àdəm naŋ jireni kè eri gayaŋ

azuhva t̄wi gani nani bi ; Melefit àd̄əm mis jireni ti si maslaṅa ya ti àf̄əkia ahàr ka Yezu *Krist a ni ciliṅ. Leli ti m̄əf̄əki ahàr ka Yezu Krist ti m̄awayay ti Melefit m̄àd̄əm leli ndam jireni k̄è eri gayaṅ azuhva m̄əf̄əki ahàr geli ni, do ni ti m̄awayay ti Melefit m̄àd̄əm leli ndam jireni azuhva geli ya m̄əḍəbum Divi ya M̄uwiz àb̄əki ni do. Ad̄aba t̄wi ga ndam ya tad̄əbay Divi ya M̄uwiz àb̄əki ni ti maslaṅa àbi Melefit àd̄əm naṅ jireni azuhva t̄wi gani nani bi simiteni. ¹⁷ Leli ndam Z̄ude ti mawayay ti Melefit m̄àd̄əm leli ndam jireni k̄è eri gayaṅ ti ad̄aba leli m̄əbu m̄əf̄əki ahàr ke Krist palam. Magray nahkay ti ndam Z̄ude ndahaṅ ni t̄əzalay leli ndam magudar zlam, ad̄aba m̄əgray t̄wi akada ge M̄uwiz ya àd̄əm ni do. Ègia nahkay ti Krist ezligiyu leli a magudar zlam vu waw ? Aha, èzligiyu leli do ! ¹⁸ Ay tamal maslaṅa àmbr̄əṅa zlam ya ti M̄uwiz àd̄əm t̄əgray a wakita gayaṅ ni bu na, k̄əl̄əṅ gani agray keti ti gayaṅ ya agray keti ni ti àgray ti ègia bay magudar zlam a. ¹⁹ Nu ti ka m̄əḍəm ge Melefit ya M̄uwiz àb̄əki ni ti akada nu m̄əmətani. Ègia n̄əm̄əta nahkay ti n̄àḍəbay Divi ya M̄uwiz àb̄əki a wakita gayaṅ bu ni va do. Ere gani àgravu nahkay ti, ti n̄ānj̄əhad̄ àna sifa k̄è eri ge Melefit. Ka ya ti *t̄àdarf̄əṅ Krist k̄à t̄əndal ni ti t̄àdarkabiyu leli ka ahar b̄əlaṅ ; ²⁰ nihi ti nu n̄əbu àna sifa, ay sifa ya ànuviyu ni ti sifa ya ahaslani ni va do : leli m̄əbu ka ahar b̄əlaṅ akaba Krist, nahkay sifa ya ànuviyu ni ti sifa ge Krist. Tamal nu n̄əbu àna sifa nihi a duniya bu ni ti azuhva n̄əf̄əkia ahàr ke Krist Wur ge Melefit a palam. Naṅ ti awayay nu, àḡəskabá ti t̄àkad̄ naṅ a k̄əla goro va. ²¹ Zlam gani nani ti Melefit àgru ga sulum gayaṅ : nahkay ti n̄əmbr̄əṅ do simiteni. Mis ndahaṅ t̄əḍəm Melefit àd̄əm mis jireni ti azuhva t̄wi ga maslaṅa gani nani ya àgray akada ge M̄uwiz ya àb̄əki ni. Ay nahkay do : tamal nahkay eded̄iṅ ti Krist àm̄ət ti masakani.

3

Melefit ahəngay mis ti ahəmamam ?

¹ Lekuləm ndam Galasi ti lekuləm ndam muru ! Lekuləm ti araŋa agray kuli aw ? *Tàdarfəŋ Yezu *Krist kà təndal ti təhia ma gana ana kuli a, kicuma lala, kala kipurama àna eri gekuli a. ² Nihi ti nawayay nihindifiŋa ma kè kuli a bəlaŋ : Melefit àvi *Məsuf Njəlatani ana kuli ti adaba kədəbum *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni tək, day ti àvi ana kuli ti adaba kəgəsumkabá ma àki ka məfəki ahàr ka Yezu na palam aw ? ³ Lekuləm ndam muru emiteni ti kamam ? Kənjumki ka məfəki ahàr ke Krist ti àna njədə ga Məsuf ge Melefit, nihi ti kəgrum təwi àna njədə ga vu gekuli gekuleni ti kamam ? ⁴ Zlam àgrakiva ke kuli a kay, ay zlam nday nani ti kəhumi ana ahàr zlam masakani aw ? Zlam nday nani ti tigi zlam masakani koksah ! ⁵ Melefit naŋ àbu avi Məsuf gayəŋ ana kuli, agray zlam magray ejep e kidiŋ gekuli bu daya. Agray nahkay ti adaba kədəbum Divi gayəŋ ya Məwiz àbəki ni tək, day ti agray ti adaba kəgəsumkabá ma àki ka məfəki ahàr ka Yezu na palam aw ?

Ere ye ti àgrakivu ka Abraham ni

⁶ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Abraham àfəkia ahàr ke Melefit a, nahkay Melefit àdəm naŋ mis jireni kè eri gayəŋ.* » ⁷ Nahkay ti ahàr àdəm kəsərum nday ya ti təfəkia ahàr ke Melefit a ni ti nday bəza huɖ ga Abraham. ⁸ Kwa ahaslani Melefit àdəm a Wakita gayəŋ ni bu nahkay hi : nday ya ti nday ndam *Zude do ni ti a vad nahaŋ Melefit amədəm nday ndam jireni kè eri gayəŋ azuhva məfəki ahàr gatay ni. Wudaka zlam nani ara agravu ti Melefit àhiaba ma gana ana Abraham a àndava. Àbu məbəkiani a Wakita gayəŋ ni bu nahkay

---

* 3:6 Mənjəkiani 15.6.

hi : àhi « Anəgri sulum goro ana jiba gəgərani dek ti, anagraj àna nak.† »⁹ Abraham àra àfəkia ahàr ke Melefit a ti Melefit àgria sulum gayan a. Nahkay ku way way do tamal àfəkia ahàr ke Melefit a ti Melefit agri sulum gayan akada ya àgri ana Abraham ni.

¹⁰ Nday ya ti tədəm tadəbay *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ti Melefit mədəm nday ndam jireni nahəma, Melefit etikwesl tay, aməwəl tay dek àna seriya sawan. Adaba àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni nahkay hi : « Ahàr àdəm ku way way do mēgəskabu pakama ya àbu məbəkiani a wakita hini bu ni dek, məgray təwi àna nan kəlavad, àmbrəj ba, do ni ti Melefit aməwəl nan àna seriya.‡ »¹¹ Məsəra maslaŋa ya ti Melefit àdəm nan mis jireni kə eri gayan adaba adəbay Divi ya ti Məwiz àbəki a wakita gayan ni bu ni ti àbi. Adaba àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : « Maslaŋa ya ti Melefit àdəm nan jireni kə eri gayan adaba àfəkia ahàr a ni ti, maslaŋa gani nani ti Melefit aməvi sifa. »¹² Nahkay divi ga wakita ge Məwiz akaba divi ga məfəki ahàr ke Melefit ti nday gəgəri. Àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu nahkay hi : « Maslaŋa ya ti àgəskabá ere ye ti àbu məbəkiani a wakita hini bu na mək agray zlam gani nani dek nahəma, Melefit aməvi sifa azuhva nani.§ »

¹³ Ay leli ti mədəbay Divi ya ti Məwiz àbəki ni dek do, nahkay akal Melefit etikwesl leli, awəl leli àna seriya. Ay *Krist àmba leli a ; Melefit àwəl nan àna seriya a kəla geli vu. Məsəra, àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu nahkay hi : « Maslaŋa ya ti *tədarfəŋa nan kə təndal a ni ti Melefit ètikwesla nan a àndava.* »¹⁴ Yezu Krist àgray nahkay ti, àwaya ti nday ya ti nday ndam Zəde do ni nday

† 3:8 Mənjəkiani 12.3. ‡ 3:10 Mimbiki 27.26. § 3:12 Mənjay Levi 18.5. * 3:13 Mimbiki 21.23.

day tângət *sulum ge Melefit ya àgri ana Abraham ni ; atângət ti nday ya ti tǝbu akaba Krist akada mis bəlaŋ ni. Ahaslani ti Melefit àdǝmbiya, àdǝm aməvi Məsuf gayaŋ ana mis ; àwayay məviani ti ana leli ya məfəki ahàr ke Krist ni.

Melefit àwəlkabu pakama gayaŋ akaba Abraham

¹⁵ Bəza ga mmawa, nazay mazavu ga zlam ya ti mis tagray ni. Tamal mis ti ma gatay dek bəlaŋ təwəlkabá ma gatay a ti, maslaŋa ya ti adǝm ma gani ma masakani ahkay do ni eferkiviyu ma nahaŋ ni ti àbi. ¹⁶ Nahkay day Melefit *àwəlkabu pakama gayaŋ akaba Abraham, àhi : « Anəgruk sulum goro, anəgri ana wur huđ gayak daya.† » Ɔgay aməgri ana bəza huđ gayaŋ ti adǝm ndo : nahkay adǝm aməgri ana mis kay do, ana mis bəlaŋ ciliŋ. Məsəra, àbu məbəkiani a Wakita gayaŋ ni bu nahkay hi : « Anəgri ana wur huđ gayak. » Wur huđ gayaŋ nani ti *Krist. ¹⁷ Ere ye ti nawayay nədǝm ni ti nihi : Melefit àwəlkabá pakama gayaŋ ata Abraham a àndava. Vi diŋ diŋ fađ àna kru kru mahkər ka ahàr gani day kwa ti adǝfiki *Divi gayaŋ ana Məwiz. Ay pakama ya àhi ana Məwiz ni ti àzay məlaŋ ga pakama ya àwəlkabu ata Abraham ni koksah, adaba ere ye ti Melefit adǝm amagraŋ ni ti agray edediŋ. ¹⁸ Tamal Melefit avi zlam ana mis ti azuhva tǝdǝbay Divi ya ti Məwiz àbəki a wakita gayaŋ ni bu ni ti, àvi ana tay akada gayaŋ ya adǝmbiyu aməvi ana tay ga sulum ni do. Ay ti àgravu nahkay do, adaba Melefit àwəlkabá pakama gayaŋ akaba Abraham a, àhi : « Anəvuk zlam ga sulum. »

Melefit adǝfiki Divi gayaŋ ana Məwiz ni ti kamam ?

¹⁹ Ay tamal nahkay ti kələŋ gani Melefit adǝfiki *Divi gayaŋ ana Məwiz ni ti kamam ? Adǝfiki ti, ti leli məsər məbu magudar zlam kè eri ge Melefit. Melefit adǝfiki ti ga

† 3:16 Mənjay Mənjəkiani 12.7.

hayaŋani, duk àbivoru ana mara ga wur huɗ ga Abraham ya Melefit àdǎmkibiyu ma ni. *Divi ge Melefit ya Mùwiz àbàki ni ti *màslàr ge Melefit tǎhi, màk Mùwiz day àhəŋgri ana ata bəŋ geli. † ²⁰ Tamal maslaŋa àbu ahəŋgri ma ana mis ndahaŋ ni ti, ma ya ti ahəŋgri ni ti gayaŋ gayaŋani do. Ay ka ya ti Melefit àhi ma ana Abraham ni ti, naŋ naŋani àhi àna ma gayaŋ, do ni ti maslaŋa nahaŋ àhəŋgri ana Abraham do.

²¹ Ègia nahkay ti Divi ge Melefit ya àdǎfiki ana Mùwiz ni ti awayay adǎmvaba pakama ya àhibiyu ana Abraham ni ti pakama masakani aw ? Aha, nahkay do ! Tamal mis təŋgət *sifa ya àndav day-day do ni àna Divi ya Mùwiz àbàki ni edeɗiŋ ti, akal Melefit adǎm mis jireni ti azuhva pakama gani nani. Ay ti àgravu nahkay do. ²² Ere ye ti pakama ge Melefit àdǎm agravu edeɗiŋ ni ti nihi : mis a duniya bu dek tàgudara zlam a, tislìki mǎmbrəŋani do ; tìgia evidi gana, akada nday a daŋgay bu. Agravu nahkay ti Melefit awayay agri sulum gayaŋ ana ndam ya ti tǎfàkia ahàr ka Yezu *Krist a ni. Sulum gani nani ti Melefit àdǎmkibiya ma ahaslana, mis təŋgət ti azuhva tǎfàki ahàr ka Yezu Krist, do ni ti təŋgət do.

²³ Ahaslani ti divi ga mǎfàki ahàr ke Krist àbi faŋ bi. Ka sarta gani nani ti Melefit àjəgay leli àna Divi ya ti àdǎfiki ana Mùwiz ni akada leli a daŋgay bu. Ahətay sarta ya amaŋgazli divi ga mǎfàki ahàr ka Yezu Krist ana leli ni. ²⁴ Nahkay Divi ya Mùwiz àbàki ni ti ègia akada ga maslaŋa ya abi slimi ana bəza ni. Melefit àvi ana leli ti, ahətay sarta ga Yezu Krist ya amara ni, ti mǎdǎm leli ya ti mǎfàki ahàr ka Yezu Krist ni ti leli ndam jireni. ²⁵ Nihi ti Yezu Krist ènjia, leli mǎbu mǎfàki ahàr. Nahkay ti tǎwi ga bay mǎbi

---

† ^{3:19} Ndam zude tǎdǎm pakama ge Melefit ya Mùwiz àbàki ni ti màslàr ge Melefit tǎhəŋgri. Ay mǎdi ahàr ana pakama gani a Wakita ge Melefit bu do.

slimi ana leli ni àndava ; Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni àbi àna njəda ga məgur leli va bi.

²⁶ Lekulum dek kəfumkia ahàr ka Yezu Krist a, nahkay ti kiguma bəza ge Melefit a. ²⁷ Lekulum ya *təbaray kuli àna slimi ge Krist ni dek ti kiguma akada mis bəlaŋ akaba naŋ a. Kəmbatumkaba majalay ahàr gekuli a, nihi ti kəbum kajalum ahàr akada ge Krist ni. ²⁸ Nahkay ku nak zal Zəde, ku nak zal Gres, ku nak evidi, ku nak evidi do, ku nak zal, ku nak wal nəngu ni àgray araŋa do ; lekulum dek kiguma ka ahar bəlaŋ akaba Yezu Krist a akada mis bəlaŋ. ²⁹ Krist ti wur huđ ga Abraham ; lekulum ndam ge Krist, nahkay ti lekulum day kiguma bəza huđ ga Abraham a. Nahkay kəngətuma *sulum ge Melefit ya àhibiyu ana Abraham, àhi « Anəvuk » na.

4

¹ Ma goro ya nawayay nəhi ana kuli ni ti nihi : wur tamal bəŋani àdəm ara azum mekeji gayaŋ, ay naŋ wur gəziteni mba ti, ku zlam ni dek gayaŋ nəngu ni naŋ akada evidi. ² Ka sarta nani ti mis təbi slimi, təbi slimi ana zlam gayaŋ ni daya, duk abivoru ana sarta ya bəŋani àdəm aməzum mekeji gayaŋ ni. ³ Leli day nahkay : ka ya ti leli məfəki ahàr ka Yezu faŋ ndo ni ti leli akada bəza, leli evidi ga *məsuf magədavani ya təgur duniya ni. ⁴ Ay sarta ya ti Melefit àfəkad ni àra ènjia ti àslərbiyu Wur gayaŋ. Èwi naŋ ti wal ; tiwi naŋ ti e kidiŋ ga ndam ya ti tadəbay Divi ya Məwiz àbəki ni bu. ⁵ Tiwi naŋ nahkay ti, ti mambaya ndam ya tadəbay Divi gani nani na, ti leli dek mīgi bəza ge Melefit.

⁶ Ere ye ti adafaki kiguma bəza ge Melefit a ni ti nihi : Melefit àslərivabiya Məsuf ga Wur gayaŋ ana leli a məbəruf va. Məsuf gani nani naŋ àbu azlah, adəm : « Aba,

Baba.* » ⁷ Ègia nahkay ti ku way way do e kidîñ gekûli bu nañ evidî va do, ègia wur ge Melefit a. Nahkay ti Melefit aməgri sulum gayañ ya ti àdəm aməgri ana bəza gayañ ni ana kûli bilegeni. Nani đek ti tawi ge Melefit.

Pol awayay ti ndam Galasi tîjikia ke divi a ba

⁸ Ahaslani ti lekulum evidî ga zlam ga duniya ; zlam nday nani ti Melefit do. Ka sarta nani ti Melefit nañ way ti kəsərum do. ⁹ Ay nihi ti kəsəruma Melefit a. Nədəm nahkay ti, nawayay nədəm Melefit àsər kûli enji. Ahaslani ti *məsuƒ magədavani ya təgur duniya ni təcəhia zlam ana kûli a, ay kəmbrəñuma. Zlam nday nani ti zlam masakani, n̄jəda àfəñ kà tay bi : nihi ti kədəbum zlam nday nani keti ti kamam ? Kawayum kigum evidî ga zlam nday nani keti ededîñ aw ? ¹⁰ Ere ye ti kajalumki ahàr ni ti vad gərgərani, kiyi gərgərani, sarta gərgərani akaba vi gərgərani ya ti tagrafəñ wuməri ni ni. ¹¹ Ere ye ti kəgrum ni ti ahəlu ahàr, nədəm bi tawi goro zləzladani ya nəgray e kidîñ gekûli bu ni ti emigi tawi masakani.

¹² Bəza ga mmawa, nahəngalay kûli, nawayay ti kīgum akada nu, adaba nu ti n̄gia akada kûli a. Ere ye ti kəgudarumu ku gəzit ni ti àbi. ¹³ Kəsəruma nàra afa gekûli a, nəhi *Ma Məweni Sulumani ana kûli ye enjenjeni ni ti nəngət ahar gani ti adaba nèbesey do. ¹⁴ Arməwər goro ni ti ègia zlam zləzladana kè eri gekûli a. Ku tamal nahkay nəngu ni kànjakum nu ndo, kəgəsumkabá nu a. Kəgəsumkabu nu ti akada nu *məslər ge Melefit, akada nu Yezu *Krist simiteni. ¹⁵ Ka sarta gani nani ti kəmərumba dal-dal, ay nihi ti mam àgrakivu ke kûli mam ? Ma goro ya nədəm ni ti ma ge jiri : kawayuma nu a dal-dal. Tamal àgravu tata ti ku eri gekûli tekedî akal kəhəlumaba

---

* 4:6 àna ma ga ndam zude « Aba » ti awayay adəmvaaba « Baba. »

kəbumua. ¹⁶ Ègia nəbu nəhi ma ge jiri ana kəli ti nìgia zal ezir gekəli a zla do aw ?

¹⁷ Mis ya ti təhurkiviyu ke kəli ni ti tàza njəda gatay a dek ga magray təwi e kidin̄ gekəli ba. Ay təgray nahkay ti tawayay məgri zlam sulumani ana kəli do. Tawayay ti tedekaba nu akaba kəli a, ti kəmbərənjum nu, kəzum njəda gekəli dek ga madəbay tay. ¹⁸ Mis azay njəda gayan̄ dek ga magray zlam ti əbəlay, ay ti ahàr àdəm zlam ya ti agray ni ti zlam sulumani kwa. Nahkay ahàr àdəm ku nu nəbu akaba kəli, ku nu nəbi akaba kəli bi nəngu ni kəzum njəda gekəli dek ga madəbay nu kəlavad. ¹⁹ Lekələm ti akada bəza goro, ay nihi ti akada lekələm a huf bu keti, niwi kəli ti nəcakay daliya dal-dal. Anəcakay daliya gani ti duk abivoru ana sarta ya ti majalay ahàr gekəli dek ègia akada ge Krist a ni. ²⁰ Nawayay ti akal nihi ti nu e kidin̄ gekəli bu ! Nahkay ti akal nəsər ahəmamam nəhi ma goro ana kəli ni, adaba nihi ti nəsər ere ye ti nəhi ana kəli ni va do.

Ata Sara nday ata Agar

²¹ Lekələm ya ti kədəmum kawayum madəbay *Divi ge Melefit ya Məwiz əbəki ni ti, ma ga wakita gani nani ya àdəm ni ti kicəm ndo waw ? Həngrumufənj nimi ! ²² Əbu məbəkiani a wakita gani nani bu nahkay hi : Bəza ga Abraham təbu cə, bəlan̄ani ni evidi ewii, nahan̄ ni ti ni wal gayan̄ ye evidi do ni ewii. † ²³ Wur ge evidi ni ti tiwi nan̄ akada ge mis ya tiwi bəza ni, ay wur ga nan̄ ye evidi do ni ti tiwi nan̄ akada nani do ; tiwi nan̄ ti azuhva ge Melefit ya əhi ana Abraham « Ekiwi wur » ni. ²⁴ Pakama gani nani awayay adəfiki zlam nahan̄ ana leli. Wəl cəeni ni ti akada pakama gərgəri cə ya ti Melefit *əwəlkabu akaba mis ni. Pakama ge Melefit ya əwəlkabu akaba ndam

† 4:22 Mənjay Mənjəkiani 16.15 ; 21.2. Evidi ni slimi gani Agar, nan̄ ya ti evidi do ni slimi gani Sara.

*Izireyel, àhi ana Mùwiz ka hëma *Sinayi ni ti Agar. Ndam ya ti tadëbay pakama gani hini ni ti nday evidi. ²⁵ Agar ti awayay adëmvaba hëma Sinayi ya ka had Arabi ni. Awayay adëmvaba Zeruzalem ya kani daya, adaba ndam Zeruzalem ya kani ni ti nday dek evidi. ²⁶ Ay Zeruzalem naharj àbu agavëla ; ndam Zeruzalem gani nani ti evidi do. Leli ti ndam ga kësà gani nani, tiwi leli ti eslini. ²⁷ Àbu mabëkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Nak wal dëgël, nak ya kîwi wur day-day ndo ni mërnu, nak ya ti kàcakay daliya ga wur miwëni ndo ni gray salalay. Adaba nak ya ti zal gayak àmbrëña kur a, àndëhadfuk do ni,
ekiwi bëza dal-dal àtama ga wal naharj ya tandëhadkabu ata zal gayarj na. † »

²⁸ Bëza ga mmawa, lekulum ti bëza ge Melefit edëdij edëdijeni ; kigum nahkay ti azuhva pakama ge Melefit ya àhi ana Abraham « Ekiwi wur, » mæk èwi Izak ni : nahkay ti lekulum akada Izak, lekulum akada wur ya Abraham èwifijà kè evidi na do. ²⁹ Ahaslani ti Ismayil wur ya tiwi narj akada ge mis ya tiwi ni ti àgria daliya ana Izak wur ya tiwi narj àna njëda ga *Mësuf ge Melefit na. Ku kani day àbu agravu nahkay. ³⁰ Ay ti cum pakama ge Melefit ya àbu mabëkiani a Wakita gayarj bu ni. Àbu mabëkiani nahkay hi : « Garay evidi ni nday ata wur ye èwi ni. Adaba wur ge evidi ti àzum mekeji ga bëñani do simiteni, si wur ya ti mëñani evidi do ni kwa. § » ³¹ Nahkay zla nahëma bëza ga mmawa, wal ya ti narj evidi ni èwi leli do ; èwi leli ti wal ya ti evidi do ni.

5

Ahàr àdëm mìgi evidi ge Divi ya Mùwiz àbëki ni ba

---

† 4:27 Izayi 54.1. § 4:30 Mëñjay Mëñjëkiani 21.10.

¹ *Krist àgray ti màtamfəŋa kè *Divi ya Məwiz àbəki, ndam *Zude tādəbay na. Àgray nahkay ti, ti mīgi evidí gani va ba. Nahkay ti zum njəda gekúli dek, kəŋgumiyu e evidí ni vu va ba.

² Nu Pol nəhi ana kúli nahəma, tamal kawayum *təkeli kúdi ana kúli ti Krist ègia zlam masakana, adaba àjənaki kúli va do. ³ Nəhi ana kúli keti, maslaŋa ya èkeley kúdi ni ti ahàr àdəm maslaŋa gani nani màdəbay Divi ya ti Məwiz àbəki a wakita gayaŋ bu ni dek. ⁴ Tamal kawayum Melefit màdəm lekulum ndam jireni adaba kədəbum Divi ya ti Məwiz àbəki ni ti, kəmbərəjuma Krist a, kidumva akaba naŋ a, kislumki mənəgət *sulum ge Melefit ni va do. ⁵ Leli ti ni məsəra Melefit amədəm leli ndam jireni kè eri gayaŋ ti adaba məbu məfəki ahàr ke Krist. Leli məbu mahətay zlam ge Melefit gani nani ya ara agray ni ti àna njəda ga Məsuf gayaŋ. ⁶ Tamal kəfəkia ahàr ka Yezu Krist a ti ku təkəluka kúdi a, ku təkəluk ndo nəŋgu ni, àgray araŋa do. Ere ye ti àbəlafəŋ kè Melefit ni ti nihi : kəfəki ahar ke Krist, kadafaki məfəki ahàr gayak ni àna mawayay mis.

⁷ Ka ya ti kəfumki ahàr ke Krist enjenjeni ni ti kəgrum zlam dek kigeni kigeni. Ay nihi ti way àcafəŋa kúli ga madəbay divi ge jiri a ni way ? ⁸ Bay ya ti àgosay kúli nahkay ni ti Melefit do : Melefit àzalay kúli ti ga madəbay divi gayaŋ. ⁹ Ma ge mis ya tədəm : « *Miwisij gəzit àkibu ka zlam ti ewisijaba zlam na dek » ni ti jiri edediŋ. ¹⁰ Nəsəra lekulum day majalay ahàr gekúli dek akada goro ni, adaba leli dek akaba Bay geli akada mis bəlaŋ. Maslaŋa ya ti èwisirikaba ahàr ana kúli a ni ti ku naŋ way nəŋgu ni Melefit amatrab naŋ.

¹¹ Bəza ga mmawa, tamal nədəm təkeli kúdi ana mis kekileŋa ti, mis təgru daliya kekileŋa ti kamam ? Tamal nədəm nahkay ti akal pakama geli ya mədəm *tədarfəŋ Yezu kà təndal ni àwəri bəruv ana mis va do. ¹² Nday ya

ti tiwisiri ahàr ana kùli, tādəm tēkeli kùdi ana mis ni ti tāsłafəŋa kùdi kà tay a bilegeni !

¹³ Bəza ga mmawa, Melefit àzala kùli a, nahkay ti lekulum evidi va do. Ay lekulum evidi va do ni ti, ŋgay kislumki magray zlam kwaŋa kwaŋa akada ya kawayum ni ti kəhumi ana ahàr ba. Ere ye ti ahàr àdəm kəgrum ni ti wayumvu, ti ku way way do mēgri zlam sulumani ana maslaŋa nahaŋ. ¹⁴ Àbu məbəkiani nahkay hi : « Wayay ndam ya nak kəbu akaba tay ni akada ya ti kawayay ahàr gayak ni.* » Tamal kəbu kagrah nahkay ti, kəgra zlam ya ti àbu e Divi ya Məwiz àbəkni bu, àdəm təgray na dek àndava. ¹⁵ Ay tamal lekulum akada ga zlam ge gili cudayani, təjavu aslər, tahəpədvu ni ti bumvu slimi, do ni ti ekiziŋumvu.

Divi ga Məsuf Njəlatani akaba divi ya məbəruf geli awayay ni

¹⁶ Ere ye ti nəhi ana kùli ni ti nihi : grum zlam ya ti *Məsuf Njəlatani ahi ana kùli grum ni. Tamal kəgrum nahkay ti akəgrum zlam ya məbəruf gekuli awayay ni va do. ¹⁷ Adaba ere ye ti məbəruf gekuli awayay ni ti Məsuf Njəlatani àwayay do ; ere ye ti Məsuf Njəlatani awayay ni ti, məbəruf gekuli àwayay do : nday cəni tarakaboru do. Ègia nahkay ti kislumki magray ere ye ti kawayum magrani ni do. ¹⁸ Tamal Məsuf Njəlatani agur kùli ti ŋgasa àki ke kùli ga madəbay *Divi ya àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni va bi.

¹⁹ Zlam ya ti məbəruf ge mis awayay magrani ni ti mis dek təsəra, zlam gani nday hi : magray hala, magray mesuwəhv, magray zlam ya təbəkni mimili ke mis ni, ²⁰ magray pəra, matak, mizirey mis, mahəŋgay ma, magray solu, məzum bəruf dal-dalani, magray eri,

---

* 5:14 Levi 19.18.

medeveni akaba mis, mawayay ma ge mis do, ²¹ mæfæki eri ka zlam ge mis, mævi vu ana zum, magray zlam ga muru ga muru, akaba magray zlam ndahaŋ akada nday nani. Nèhia ana kuli a àndava, nahi ana kuli keti : ndam ya ti tagray zlam nday nani ti tislaki mæhuriyani a *Mægur ge Melefit vu do.

²² Ay tæwi ga Mæuf Njêlatani ya agray a mæbæruv geli bu ni ti akada bæza ga mæŋgæhaf ya ewi ni : tæwi gani nani dek ti bælaŋ. Zlam gani nday hi : mawayavani, mæmærvani, manjêhad sulumani, mebeseni, majalaki ahâr sulumani ke mis, mægri zlam sulumani ana mis, magray jiri, ²³ manjêhadfani kudufa, mæbi slimi ana ahâr. Zlam nday nani ti *Divi ge Mæwiz ya àbæki a wakita gayaŋ ni bu ni àcafêŋa mis ga magrana do simiteni. ²⁴ Ndam ge *Krist ti tæmbrêŋa zlam magædavani ya ti mæbæruv gatay awayay magrani na. Ègia akada *tædarfêŋa zlam gani nani kà tændal a. ²⁵ Leli mæbu àna sifa ti àna njeða ga Mæuf Njêlatani. Nahkay ti ahâr àdêm Mæuf Njêlatani mægur leli kælavad. ²⁶ Miji zlabay ba, mæzumi bæruv ana mis ba, mægry solu ba.

6

Ku way way do e kidîŋ geli bu mægri sulum ana maslaŋa nahar

¹ Bæza ga mmawa, tamal maslaŋa èjikia ke divi a ti ahâr àdêm lekulum ya ti kædæbum divi ga *Mæuf Njêlatani ni humi ma ti mæŋgukiyu ke divi. Humi ti àna cækadani. Ay ku way way do mæbavu slimi, do ni ti bi naŋ day emijikia ke divi a. ² Tamal zlam zlæzladani àdia ahâr ana kuli a ti jænumvu. Tamal kægryum nahkay ti kædæbuma divi ge *Krist na àndava. ³ Tamal ti maslaŋa azay ahâr gayaŋ adêm naŋ gædakani, ambatakani do èsli araŋa do nahêma, agosay ahâr gayaŋ gayaŋani. ⁴ Ku way way do ahâr àdêm

mâmənjələŋ ka manjəhad gayəŋ ciliŋ. Nahkay tamal àdia ahàr ana zlam ya ti aməri məbərux na ti mêmərvu adaba àgra təwi sulumana, do ni ti àgurfəŋ ahàr gayəŋ kè mis ndahaŋ ba. ⁵ Adaba ahàr àdəm ku way way do mągray təwi ya ti Melefit àhi mągray ni àna ahar gayəŋ gayəŋani.

⁶ Maslaŋa ya ti təcəhi ma ge Melefit ni ti, a huđ ga zlam ya ti àŋgəta ni bu dek ti məvi ana maslaŋa ya ti acahi zlam ni bilegeni.

⁷ Kəgosum ahàr gekəli ba : maslaŋa ya ti azay Melefit akada zlam masakani ni ti Melefit amatrađ naŋ dal-dal. Adaba tamal kizligia zlam a ti kara kabaz day ere gani nani. ⁸ Mis day nahkay : tamal àgra zlam magədavana ya ti məbərux gayəŋ awayay na ti zlam gayəŋ ya ti àgray ni aməmbivu kisim. Tamal àgra zlam ya ti Məsuf Njəlatani awayay na ti, Məsuf Njəlatani ni aməvi *sifa ya àndav đay-đay do ni. ⁹ Məgrum zlam sulumani kələvad, ahar àdəgafəŋa kè leli a ba. Adaba vad ya Melefit àfəkad ni eminjia ti Melefit aməgri sulum gayəŋ ana leli adaba məmbrəŋ magray zlam sulumani ndo. ¹⁰ Nahkay ti ka ya ti məŋgətuma ahar ga magray təwi ya ti ajənaki mis na ti məgrumi ana mis dek. Ahar gədəkani məgrumi ana ndam ya təbu akaba leli, təfəki ahàr ka Yezu ni.

Pol endeveriŋ ma gayəŋ àna məziaba azay slimi ana mis a

¹¹ Nihi ti mənjumki, nəbiki ana kəli ana ahar goro goroani, nəbəki ti àna asak ma gədəkani gədəkani. ¹² Nday ya ti tawayay məfəki ŋgasa ke kəli ge *mekeli kədi ana kəli ni ti, nday ti tawayay ti mis ga duniya tızləbay tay azuhva təwi gatay ya tagray ni. Tagray nahkay ti adaba tawayay ti mis təgri daliya ana tay ba ciliŋ : təsəra tamal maslaŋa adəm Melefit ahəŋgay mis azuhva *Krist ya àmətfəŋ kə təndal ni ciliŋ ti mis təbu təgri daliya ana maslaŋa gani.

¹³ Nday gani ti təkəlia kədi ana tay a, ay təbi tədəbay *Divi

ya M̄wiz àbèki a wakita gayaṅ ni bu ni ðek bi. Təðəm təkeli k̄đi ana k̄li ti adaba tawayay tiji zlabay àna k̄đi ya tekeli ana k̄li ni. ¹⁴ Nu ti n̄ji zlabay do. Ay tamal n̄ji zlabay ti, àki ka Bay geli Yezu Krist ya àmətfəṅ kà təndal ni ciliṅ. Yezu àra àməta nahkay ti zlam ga duniya t̄gia zlam masakana kè eri goro a, akada *tadarfəṅa tay kà təndal a. Nu day n̄gia zlam masakana kè eri ga ndam ga *duniya, akada tadarfəṅa nu kà təndal a. ¹⁵ Nahkay ku tekeli k̄đi ana mis, ku təkeli k̄đi ana mis do nəṅgu ni, àgray araja do. Pakama ya ti àtam pakama ndahaṅ ni ðek ti nihi : Melefit àgray ti m̄gia mis m̄wena azuhva t̄wi ge Krist a. ¹⁶ Nday ya ti t̄gəskabá ma goro hina ni ti, Melefit m̄jənaki tay, m̄gray ti t̄njəhadkabu àna sulumani. Melefit m̄gri ana tay nahkay adaba nday ti ndam *Izireyel gayaṅ eðeðiṅ.

¹⁷ Kwa kani nawayay ti maslaṅa àhəlu muru va ba, adaba nu n̄bu àna mandava kà vu goro : mandava gani nday nani ti t̄dafaki nu mis ga Yezu.

¹⁸ Bəza ga mmawa, Bay geli Yezu Krist m̄gri sulum gayaṅ ana k̄li ðek ; sulum gani nani m̄njəhad a məbərurv gek̄li bu ti. Aya nahkay.

Ma Mūweni Sulumani ge Melefit
New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

